

Redogörelse för nyheter och förändringar i ÖLA 13 Fastighetsanställdas Förbund

Inledning

Den 3 juni enades Arbetsgivarförbundet Pacta och Fastighetsanställdas Förbund (Fastighets) om en ny ÖLA 13, Överenskommelse om lön och allmänna anställningsvillkor. Denna redogörelse omfattar nyheter och förändringar inklusive samtliga protokollsanteckningar men exklusive Allmänna bestämmelser, som behandlas i Cirkulär, nr 13:14 samt 13:18 (Samtliga cirkulär nås enkelt via förstasidan på www.skl.se).

Arbetsgivarförbundet Pacta tecknar ÖLA, förutom med Fastighets, även med fackförbunden SEKO och Transport. Sveriges Kommuner och Landsting är inte part i dessa avtal.

Pactas överenskommelser om lön och allmänna anställningsvillkor med Fastighets överensstämmer i stort med övriga överenskommelser inom SKL och Pactas avtalsområde. Undantagen redogörs för nedan.

Allmänt

Överenskommelsen gäller för tiden 2013-04-01–2016-04-30. Löneökningen är på 1 700 kronor under 36 månader, dock löper avtalet på 37 månader. För 2013 gäller 1 juli som datum då ny lön börjar gälla, och istället utbetalas ett engångsbelopp på 1 650 kronor så snart som möjligt. För åren 2014 och 2015 gäller 1 april som tidpunkt för löneöversyn.

Löneavtalet med Fastighets i ÖLA 13 innehåller ett par förändringar. En skrivning har införts avseende en individgaranti på 50 procent av det genererade löneutrymmet i den mån man inte är enig om fördelningen i den lokala förhandlingen. Mer om detta under rubriken Löneöversyn nedan.

I överenskommelsen ingår också att det s.k. balkongtillägget tagits bort, samt att LAS konverteringsregler gäller istället för konverteringsregeln enligt AB § 4 mom. 4. Därtill har avtalet tillförts vissa punkter som arbetsgivaren ska redovisa i samband med MBL-förhandling/samverkan innan beslut om införande av kontroll- eller bevakningssystem, samt en rättighet för facket att kvartalsvis begära skriftlig information om gjorda nyanställningar.

Engångsbelopp

Ny lön börjar gälla först fr.o.m. den 1 juli 2013 och istället utbetalas ett engångsbelopp på 1 650 kronor. I Bilaga 7 finns förutsättningarna för utbetalningarna beskrivna, och det är angeläget att beloppet utbetalas så skyndsamt som möjligt.

Förhandlingsprotokoll

§ 1 Innehåll

Innehåller i sedvanlig ordning uppräknning av överenskommelsens alla delar. Allmänna bestämmelser (AB) gäller i sin lydelse från och med 2013-04-01 (se särskild redogörelsetext rörande AB, Cirkulär 13:14 samt 13:18).

§ 6 Giltighet och uppsägning

Giltighetstiden för Överenskommelsen är 37 månader, 2013-04-01–2016-04-30. Löneöversynen omfattar emellertid en period om 36 månader. Uppsägningstider och förfaranden i övrigt är som föregående avtalsperiod.

Löneavtal, Bilaga 1

De grundläggande principerna för lönesättningen, § 1 i Löneavtalet, är oförändrade från tidigare avtal.

§ 2 Löneöversyn

§ 2 punkten 1, Utrymme vid löneöversyn

I ÖLA 13 finns, liksom i ÖLA 12, inte uttrycket ”lägst”. Det innebär att det finns en summa som varje arbetstagare bidrar med till utrymmet. Utrymmet fördelas därefter i förhandlingar med Fastighets såvida parterna inte kommer överens om annat enligt § 2 punkten 9.

Utrymmet beräknas på månadslönen för tillsvidareanställd medlem i respektive organisation och fördelas i traditionell förhandling med Fastighets om inte de lokala parterna enas om en lokal förhandlingsordning.

2013

Varje medlem i Fastighets som är tillsvidareanställd med månadslön bidrar till utrymmet med 550 kronor.

2014

Varje medlem i Fastighets som är tillsvidareanställd med månadslön bidrar till utrymmet med 550 kronor.

2015

Varje medlem i Fastighets som är tillsvidareanställd med månadslön bidrar till utrymmet med 600 kronor.

§ 2 punkten 2, Fördelning

Utrymmet ska i första hand fördelas individuellt och differentierat utifrån avtalets § 1 och med stöd av Bilaga 5 till Löneavtalet (Centrala parterers syn på förutsättningar för en väl fungerande individuell lönesättning). Endast i de fall man inte enas om fördelningen ska den nya bestämmelsen om individgaranti på 50 procent av det genererade utrymmet träda in.

§ 2 punkten 3, Löneöversynsdatum

Notera att den nya lönen börjar gälla fr.o.m. 1 juli 2013 och därefter den 1 april åren 2014 och 2015.

§ 2 punkten 6 och 7, Lägsta löner

Avtalets lägstlöner höjs med olika takt under avtalsperioden. Den högre nivån följer löneökningarna i övrigt medan den lägre nivån höjs motsvarande 80 procent av löneökningarna. Detta förväntas bidra till ökad sysselsättning för unga, oerfarna och utbildade inom området. Det ger också en ökad lönespridning där utbildning och erfarenhet lönar sig.

Notera också att det tidigare kravet på ett års sammanhängande anställning i yrket för den högre lägstlönen har bytts ut till ”ett års sammanlagd anställning i yrket hos arbetsgivare”.

- Lönen för arbetstagare med fast kontant lön som har fyllt 19 år ska fr.o.m. 2013-04-01 uppgå till lägst 17 160 kronor, fr.o.m. 2014-04-01 uppgå till lägst 17 600 kronor och fr.o.m. 2015-04-01 uppgå till lägst 18 080 kronor.
- För arbetstagare som har den yrkesförberedande gymnasieutbildning som arbetsgivaren efterfrågar och ett års sammanlagd anställning i yrket hos arbetsgivaren efter genomgången utbildning ska fr.o.m. 2013-04-01 uppgå till lägst 18 970 kronor, fr.o.m. 2014-04-01 uppgå till lägst 19 520 kronor och fr.o.m. 2015-04-01 uppgå till lägst 20 120 kronor.

Timavlönade

Timavlönade saknar såsom i tidigare avtal reglering av lägstlönen. Även avseende lägstlöner är det samma principer som ska gälla för medarbetarna oberoende av löneform. Att lönesätta någon mindre förmånligt med hänvisning till avlöningsform är inte gångbart vare sig ur lönepolitiskt hänseende eller utifrån rådande diskrimineringslagstiftning.

Allmänna bestämmelser – AB, Bilaga 2

Ändringar i §§ 10, 13, 20, 21, 22, 23, 24, 27, 28, 29, 33 och 35 behandlas i särskilda cirkulär, nr 13:14 samt 13:18.

Med Fastighets tecknas underbilagorna D samt T till AB.

Särskilda bestämmelser för fastighets- och boendeservice – Bilaga T

Särskilda bestämmelser till AB

Ny punkt 1, angående konverteringsregler

Konverteringsreglerna i AB § 4 mom. 4 gäller inte. Istället gäller bestämmelserna om konvertering enligt LAS.

Tillägg till punkt 4, förläggning av arbetstid

Ersättningar till § 13 mom. 5 i AB har kompletterats med en skrivning angående sammanhållen arbetstid. Vid arbetstidsförläggningen bör det, utifrån verksamhetens behov, eftersträvas att arbetstiden är sammanhållen.

Ny punkt 6, Angående semesterlönetillägg

Rätten till semesterlönetillägg har tagits bort i Fastighets avtal varför § 27 mom. 15 och 16 har ersatts med nya skrivningar i Bilaga T punkterna 5 och 6.

Centrala och lokala protokollsanteckningar, Bilaga 3

I protokollsanteckningarna finns tillägg till och avvikelser från andra delar av kollektivavtalet. I de centrala och lokala protokollsanteckningarna behandlas bl.a. annan åtgärd än lön, arbetstider och sjuklön.

Ändringar i Övriga anteckningar

Ny punkt 4, Införande av kontroll- eller bevakningssystem

Inför beslut om införande av kontroll- eller bevakningssystem ska lokala parterna MBL-förhandla eller samverka enligt lokalt samverkansavtal och arbetsgivaren ska redovisa följande

- Syfte med införande.
- Vem hos arbetsgivaren som ska tillgång till uppgifterna.
- Hur länge uppgifterna ska sparas.
- Hur berörda arbetstagare ska informeras om ovanstående för införandet.

Denna punkt är en påminnelse om att vid införande av kontroll- eller bevakningssystem såsom GPS föreligger primär förhandlingsskyldighet enligt MBL. Som vanligt vid MBL-förhandling gäller att arbetsgivaren ska kunna motivera och ge svar på eventuella frågor som den fackliga organisationen har kring åtgärden.

Det är viktigt att påpeka att personuppgiftslagen gäller för sådana personuppgifter som kan komma att behandlas inom ramen för dessa system. Personuppgiftslagen innehåller reglering kring bland annat insamling, registrering, bearbetning, lagring och spridning av personuppgifter. Exempelvis har de som berörs av registreringen av personuppgifter rätt att få information om detta, ändamålet med insamlingen ska vara särskilda, uttryckligt angivna och berättigade samt att personuppgifterna inte ska bevaras längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med behandlingen. Man kan läsa mer om personuppgiftslagen på Datainspektionens hemsida (www.datainspektionen.se).

Ny punkt 5, Information om nyanställda

Arbetsgivaren ska, på begäran, kvartalsvis lämna skriftlig information om antalet nyanställningar som skett på arbetsstället inom avtalsområdet till den fackliga organisationen.

Endast då facket begär det behöver information lämnas ut, och då alltså enbart hur många nyanställningar som gjorts på arbetsstället och inom Fastighets avtalsområde det senaste kvartalet.

Centrala protokollsanteckningar, Bilaga 4

Ändringar i Anteckningar till Löneavtalet

Ändrad punkt 3, Partsgemensamt arbete

För att skapa ett positivt samband mellan medarbetarens lön, motivation och resultat krävs tydliga och kända riktlinjer för lönesättningen. Centrala parter ska med anledning av detta lyfta fram exempel och arbetssätt som kan utgöra stöd för ett framgångsrikt lokalt löneöversynsarbete som grundar sig på avtalets intentioner om individuell och differentierad lön. Arbetet ska vara slutfört senast 2014-06-30.

Ändringar i Anteckningar till AB

Ny punkt 2 – Arbetstid

Centrala parter är överens om att det är viktigt att arbetstagaren ges inflytande över arbetstidsförläggningen för att åstadkomma en god arbetsmiljö. Som ett led i detta bör arbetsgivaren eftersträva att delade turer minimeras om det är möjligt utifrån verksamhetens behov. Ett exempel på hur detta kan hanteras är att lokala parter vid behov upprättar en handlingsplan.

Ändringar i Övriga Anteckningar

Ändrad punkt 1, Ändringar i lagstiftning

En ny bestämmelse ersätter den tidigare protokollsanteckningen Ändringar i lagstiftning för att förtydliga att endera part kan påkalla förhandling om ändringar i AB när som helst under avtalsperioden.

Ny punkt 5, Löneöversyn 2016

Avtalsperioden löper på 37 månader medan löneökningarna gäller för en period på 36 månader. Parterna har därför tydliggjort att 1 april gäller som datum för löneöversyn även 2016.

Centrala parters syn på förutsättningar för en väl fungerande individuell lönesättning, Bilaga 5

Inga ändringar.

Lokalt kollektivavtal om lön och allmänna anställningsvillkor m.m. – LOK 13, Bilaga 6 och 6 a

Bilagorna är uppdaterade men annars ingen ändring i hanteringen. Centrala parter är överens om lokala parter ska teckna LOK 13 med åtminstone angivet innehåll.

Engångsbelopp, Bilaga 7

För tiden 2013-04-01–2013-06-30 utbetalas ett engångsbelopp med 1 650 kronor för heltidsanställd arbetstagare med fast kontant lön. Engångsbeloppet är just ett engångsbelopp och har således inte något med löneförändringar, löne-relaterade tillägg eller andra tillägg att göra.

Bestämmelsen avser medlemmar i Fastighets. Bestämmelsen ska förstås så att de arbetstagare som omfattas av Fastighets Överenskommelse får engångsbeloppet. Detta gäller också oorganiserade arbetstagare som arbetar inom Fastighets område hos arbetsgivaren. Som en konsekvens av detta gäller bestämmelsen även arbetstagare som är medlemmar i organisation som inte är kollektivavtalsslutande part. Medlemmar i andra fackliga organisationer som tecknar kollektivavtal med Pacta omfattas däremot inte av bestämmelsen eftersom de omfattas av det löneavtal som tecknats av den fackliga organisation de är medlemmar i.

Till arbetstagare som uppbär timlön utges 1/165-del för varje arbetad timme. Även vid ledighet med stöd av AB § 28 mom. 1 eller föräldraledighet med föräldrapenning utges 1/165-del för varje sådan frånvarotimme under perioden.

Engångsbeloppet utges i förhållande till anställningstid. Detta gäller oavsett när arbetstagaren anställs. För deltidsanställda regleras summan i enlighet med löneavtalets § 2 punkt 8.

Engångsbeloppet reduceras vid all annan frånvaro än vad som anges i AB § 28 samt föräldraledighet med föräldrapenning. Med föräldrapenning avses även tillfällig föräldrapenning. Reduceringen sker enligt AB § 17 mom. 3.